

**סילוף ההיסטוריה על ידי בכירי הרשות הפלסטינית במסגרת תוכניתה
להפרכת הנרטיב הציוני נועד
ליצור דה לגיטימציה לקיום ישראל והעם היהודי ולחזק את הנרטיב
הלאומי הפלסטיני**

15 ביולי, 2021

רקע כללי

ב-29-30 ביוני 2021 נערך בשלוחת אוניברסיטת אלקדס הפתוחה¹ בראמאללה, **כנס אקדמי ראשון תחת הכותרת "הנראטיב הציוני - בין הפרכה לביטול"**. הכנס נערך בחסות **אבו מאזן** והתקיים במסגרת תכנית "הפרכת הנרטיב הציוני" המיושמת על ידי האוניברסיטה וארגוני החברה של פתח (אתר אוניברסיטת אלקדס הפתוחה, 5 ביולי 2021).

בנאום שנשא **מחמד אשתיה**, ראש ממשלת הרשות, בפני באי הכנס, הוא חזר על הטענה הפלסטינית שאין כל קשר בין העברים, הישראלים והיהודים וכי היהודים של היום הם הכוזרים שהצטרפו ליהדות רק במאה השישית לספירה. עוד, ציין אשתיה כי ישראל אינה מדינה אלא "מכשיר" שנועד להגן על אינטרסים זרים. דוברים נוספים בכינוס חיזקו את דבריו בטענה כי אין כל קשר בין היהודים לירושלים (ופא, 29 ביוני 2021). יצוין, כי הדברים שאמר אשתיה בכנס לא הועלו לדף הפייסבוק שלו בו מועלים בדרך כלל נאומיו והופעותיו. גם באתר אוניברסיטת אלקדס הפתוחה באנגלית פורסמה ידיעה קצרה אודות הכנס מבלי להתייחס לדברים שנשאו המשתתפים (באתר בערבית מופיע פירוט מלא, המסתמך על דיווחי ופא).

אין זו הפעם הראשונה בה מעוותים בכירי הרשות הפלסטינית, ובראשם אבו מאזן, את ההיסטוריה היהודית. מוטיבים דומים של היסטוריה כוזבת מופיעים בהרחבה בספרו של אבו מאזן "הציונות התחלה וסוף" ועלו גם בנאומים, שנשא אבו מאזן בשנים האחרונות, בהם טען שמדינת ישראל הינה פרויקט התיישבותי מערבי קולוניאליסטי, או כי ישו הנוצרי היה פלסטיני וכי הפלסטינים הם צאצאי הכנענים שקדמו לאברהם אבינו בארץ ישראל. בהתייחסו לירושלים אמר, כי הפלסטינים מאמינים בזכותם ובהבטחתו של אללה כי העיר הקדושה הזו מאז שהקימו אותה היבוסים הכנענים לפני 5,000 שנים, תהיה עיר הבירה של המדינה הפלסטינית.

גם ספרי הלימוד הנלמדים במערכת החינוך של הרשות הפלסטינית ואונר"א, כוללים אלמנטים רבים של שלילת זכותה של ישראל להתקיים תוך עיוותים ואי-דיוקים היסטוריים². בבחינה שערכו חוקרי מרכז המידע של תכני ספרי וספרי הדרכה למורים, עלה כי אחד העקרונות הבולטים בספרים אלה הוא דה-לגיטימציה של ישראל ושל עצם נוכחות היהודים בארץ ישראל, כולל הכחשת קיומם של המקומות הקדושים ליהדות בארץ ישראל.

¹ אוניברסיטת אלקדס היא האוניברסיטה הפתוחה היחידה ברשות הפלסטינית. זוהי אוניברסיטה ציבורית הפועלת תחת פיקוח ישיר ושליטה של משרד החינוך ברשות הפלסטינית. האוניברסיטה הוקמה בשנת 1991 וכיום לומדים בה כשישים אלף סטודנטים ב-24 שלוחות ברחבי יהודה, שומרון ורצועת עזה.

² להרחבה ראו פרסום מרכז המידע בשיתוף המרכז לחקר מדיניות המזרח התיכון מ-8 ביוני 2020: "סיכום תכני ספרי הלימוד ומדריכי המורים של הרשות הפלסטינית, העוסקים בסכסוך עם ישראל (2013-2020) מאת: ד"ר ארנון גרויס".

◀ **מטרת הצגת ההיסטוריה המסולפת, הכוללת אי-דיוקים, שיבוש שמות ותאריכים ואף לעיתים אלמנטים אנטישמיים, הינה ליצור דה-לגיטימציה לעצם קיומו של העם היהודי ולזיקה שלו לארץ ישראל, לזרוע שנאה כלפי ישראל והעם היהודי ולחבל בכל סיכוי להידברות משמעותית בין הפלסטינים לישראל. בו בזמן נועדו הדברים לחזק את הלאומיות הפלסטינית ולבסס את "הזכות" הבלעדית של הפלסטינים על ארץ ישראל. בדרך זו מנסה ההנהגה הפלסטינית להנחיל לציבור הפלסטיני את תודעת "ההתנגדות" לציונות ולהנחיל לעולם כולו את עולם המושגים שלה השולל את זכות קיומה של ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי. אבו מאזן עצמו, בדברי הפתיחה שלו לכנס, התגאה בכך שדעת הקהל הבינלאומית עוברת לאחרונה שינוי הדרגתי לכיוון קבלת הנרטיב הפלסטיני. הוא הוסיף, כי שינוי זה מתרחש במיוחד בארה"ב ובאירופה. לדבריו, רוב המדינות הללו עדות לפעילויות בנושא שמקיימת הקהילה הפלסטינית בפזורה. אבו מאזן ציין, שיש להתגייס ולהמשיך לפעול בכיוון כדי להגיע למקבלי החלטות בכל המדינות בהן מתרחשים השינויים הללו.**

הכנס באוניברסיטת אלקדס הפתוחה

◀ ב-29-30 ביוני 2021 נערך בשלוחת אוניברסיטת קדס הפתוחה בראמאללה כנס אקדמי ראשון תחת הכותרת "הנראטיב הציוני- בין הפרכה לביטול". **הכנס נערך בחסות אבו מאזן** והוא התקיים במסגרת שיתוף פעולה בין ארגוני חברה של פתח, נציבות הארגונים הבלתי ממשלתיים ואוניברסיטת אלקדס הפתוחה. בכנס השתתפו אנשי אקדמיה פלסטיניים, חברי הוועד הפועל של אש"ף, חברי הוועד המרכזי של פתח כמו גם חוקרים מירדן ומצרים. הכנס נערך במסגרת תכנית "הפרכת הנרטיב הציוני" המיושמת על ידי האוניברסיטה וארגוני החברה של פתח (אתר אוניברסיטת אלקדס הפתוחה, 5 ביולי 2021).

הכנס בראמאללה. מימין: שלט על הבמה בו מודגש כי הכנס מתקיים בחסות אבו מאזן (ופא, 29 ביוני 2021)

◀ **את הכנס פתח אבו מאזן בנאום מוקלט בו ציין שדעת הקהל הבינלאומית עוברת לאחרונה שינוי הדרגתי לכיוון קבלת הנרטיב הפלסטיני. הוא הוסיף, כי שינוי זה מתרחש במיוחד בארה"ב ובאירופה. לדבריו, רוב המדינות הללו עדות לפעילויות בנושא שמקיימת הקהילה הפלסטינית בפזורה. אבו מאזן ציין, שיש להתגייס ולהמשיך לפעול בכיוון כדי להגיע למקבלי החלטות בכל המדינות בהן מתרחשים השינויים הללו. זאת, לדבריו, כדי להדגיש את חוזקו של העם הפלסטיני, את זכותו לשהות באדמות שלו ואת השגת העצמאות הפלסטינית במדינה שבירתה תהיה מזרח**

ירושלים. לדבריו, האירועים האחרונים ובמיוחד ההתלקחות בירושלים מוכיחים שהעם הפלסטיני, בכל מקום בו הוא נמצא, הוא עם חזק המתגאה בזכויותיו (הטלוויזיה הפלסטינית, 29 ביוני 2021).

◀ **בנאום שנשא מחמד אשתיה בפני באי הכינוס** הוא ניסה להסביר כיצד יש לנהל את מלחמת הנרטיב מול ישראל. אשתיה ציין בפני שומעיו **שכדי לחזק את הנרטיב הפלסטיני יש ליצור הפרדה ברורה בין ישראל ליהדות ולצינות.** "יש להבין את ההיסטוריה ולומר בבירור העברים, היהודים והישראלים הם לא אותו דבר". לדבריו, **ישראל הוא יעקב, בני ישראל הם בני יעקב ובין יעקב למשה מבדילות 1,300 שנים.** לכן, בין הישראלים ליהודים מבדילים 1,300 שנה מה שמביא למסקנה ברורה **שאין כל קשר בין הישראלים ליהודים.** לדבריו אשתיה, על רקע עובדות אלה, עולה **שאלת המפתח מי הם בעצם היהודים של היום.** התשובה לדבריו היא ברורה, **היהודים של היום הם הכוזרים שהצטרפו ליהדות רק במאה השישית לספירה.**³ עוד ציין אשתיה בדבריו, **כי ישראל היא לא מדינה אלא "מכשיר" שנועד להגן על אינטרסים זרים.** אשתיה מצטט בהקשר זה את הדברים שאמר הרצל לבלפור, "אם אתם רוצים שנהיה מדינה פונקציונאלית שתשרת את האינטרסים של בריטניה במזרח התיכון ובתעלת סואץ, אנחנו מוכנים לכך" (ופא, הטלוויזיה הפלסטינית, 29 ביוני 2021). למותר לציין שהרצל נפטר בשנת 1904 בעוד הצהרת בלפור, המכריזה על כך שברייטניה תתמוך בהקמת בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל ניתנה ב-2 בנובמבר 1917.

ראש הממשלה הפלסטיני מחמד אשתיה נושא נאום בכינוס בראמאללה (ופא, 29 ביוני 2021)

◀ דוברים נוספים בכנס חיזקו את דבריו. **כך למשל, ד"ר יונס עמרו, נשיא אוניברסיטת אלקדס הפתוחה, ציין, כי אין קשר בין היהודים לירושלים.** הקשר שלהם הוא קשר של מלחמה, כפי שמוזכר בסיפור המקראי לפיו דוד המלך רכש אדמות בירושלים מארוונה היבוסי [דמות מקראית המוזכרת בספר שמואל] כדי לבנות מקדש לעבוד את בוראו. לפיכך, טוען ד"ר עמרו, **אין ליהודים כל קשר דתי לירושלים. הקשר הדתי היחיד לירושלים הוא של הנוצרים והמוסלמים.** ירושלים היא אדמת השלום **ממנה עלו השמימה ישו ומחמד.** ירושלים היא מקום עלייתם לרגל של הנוצרים ובדת האסלאם היא המקום השלישי בקדושתו [אחרי מכה ומדינה] (ופא, 29 ביוני 2021).

³ **ממלכת הכוזרים** הייתה אחת הממלכות שקמו במרחב אירואסיה בימי הביניים, בתקופה שבין המאה ה-7 לתחילת המאה ה-11. מהמאה ה-8 ועד אמצע המאה ה-10 הייתה ממלכת הכוזרים, לצד הח'ליפות וביזנטיון, אחת המעצמות החזקות במזרח הים התיכון. על פי מקורות יהודיים ומוסלמיים מימי הביניים אימצו הכוזרים או חלקם את היהדות. היקף גירום, נסיבות ההתגיירות, מתי חלה ואף עצם ההתגיירות מצויים עד היום במחלוקת מחקרית.

◀ הכנס בראמאללה התקיים לאחר שמחמד אשתיה ועאטף אבו סוף, שר התרבות ברשות, הכריזו בסוף שנת 2020 על שנת 2021 כשנת הפצת המורשת הפלסטינית ברחבי העולם תוך חיזוק הנרטיב הפלסטיני והגנה עליו. השניים קבעו שההפצה תתבצע ברחבי העולם בעיקר אמצעות הקהילות הפלסטיניות שיפיצו את המורשת והפלסטינית ואת הנרטיב הפלסטיני במקומותיהם **בדגש על נושא ירושלים** (דניא אלוטון, 29 ביוני 2021). בראיון שהעניק **ד"ר עבד אלכרים נג'ם, יו"ר הוועדה המארגנת של הכנס בראמאללה**, לערוץ מען אמר, כי מדובר בתוכנית שאושרה ע"י פתח ונועדה להבין את הסיפור הציוני תוך ניתוחו ופירוקו לגורמים. נג'ם ציין, כי **הסיפור הציוני הינו סיפור מזויף המסתמך על התורה והוא הופץ על ידי הציונות במטרה לכבוש את אדמת הפלסטינים** (ערוץ מען ביוטיוב, 30 ביוני 2021).

ד"ר עבד אלכרים נג'ם מתראיין לערוץ מען (ערוץ מען ביוטיוב, 30 ביוני 2021)

התבטאויות דומות בעבר

◀ כאמור אין זו הפעם הראשונה בה מעוותים ראשי הרשות הפלסטינית בהתבטאויותיהם את ההיסטוריה היהודית תוך כדי הפצת אי-דיוקים, שיבוש שמות ותאריכים. לעיתים הם כוללים בדבריהם גם אלמנטים אנטישמיים. **מטרת הצגת ההיסטוריה המסולפת, היא ליצור דה-לגיטימציה לקיומו של עם יהודי ולזיקה שלו לארץ ישראל**, מחד גיסא, **ולחזק את הלאומיות הפלסטינית ולבסס את "הזכות" הבלעדית של הפלסטינים על ארץ ישראל**, מאידך גיסא.

◀ ב-30 באפריל 2018 התקיים הכינוס ה-23 של המועצה הלאומית הפלסטינית בראמאללה תחת הכותרת "ירושלים וההגנה על הלגיטימיות הפלסטינית"⁴. במושב הפתיחה הקדיש אבו מאזן כעשרים דקות מנאוו למה שכינה "שיעור בהיסטוריה", אשר עסק בשלילת הזיקה בין היהודים לארץ ישראל. הנאום כלל גם אלמנטים אנטישמיים, שכלל הנראה נועדו לשרת את הטעונונים הפוליטיים שלו כמו למשל האמירה, כי באירופה שנאו את היהודים רק בשל הפעילות החברתית שלהם ועיסוקם בבנקאות ובמתן הלוואות **בריבית** (ופא, 30 באפריל 2021).

⁴ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-3 במאי 2028: "שיעור בהיסטוריה" נוסח אבו מאזן: בפתחת דיוני המועצה הלאומית הפלסטינית נשא אבו מאזן נאום גדוש בעיוותים היסטוריים ובניחוח אנטישמי. זאת, כדי לשלול את קיומו של עם יהודי ואת הקשר שלו לארץ ישראל ולבסס את הלאומיות הפלסטינית".

◀ לדברי אבו מאזן, **הקמת מדינת ישראל הייתה "פרויקט קולוניאליסטי"**, שמאחוריו עמדו מדינות נוצריות שונאות יהודים, **שרצו להיפטר מנוכחות היהודים במדינותיהם** ולזרוע פחד בעולם הערבי. אבו מאזן התייחס גם לשורשי יהדות אירופה האשכנזית וציטט היסטוריון יהודי שכתב על ממלכת הכוזרים, שקיבלה על עצמה בשלב מסוים את היהדות ומאוחר יותר התפרקה וכל אנשיה התפזרו באירופה. **לטענתו, הכוזרים הם בעצם מה שמכונה היהודים האשכנזים ואין להם קשר לאבות אברהם, יצחק ויעקב.** הוא גם השווה את היחס לו זכו יהודי אירופה ליחס לו זכו יהודים, שחיו במדינות ערב, שלטענתו (השקרית) לא סבלו אפילו פעם אחת מתקיפות לאורך כל 1,400 השנים, שחיו בקרב הערבים (ופא, 30 באפריל 2021).

◀ **אבו מאזן** ציין, כי העלה את הסקירה ההיסטורית בתגובה **"לסיפור השגוי שישראל מנסה לשווק"**. כדי לתת תוקף לדבריו הוא אף טען, כי כל הדברים שאמר **מסתמכים על ספרים שנכתבו על ידי יהודים.** את "שיעור ההיסטוריה" שלו, מסיים אבו מאזן בקריאה לפתרון שתי מדינות: "אנו לא אומרים, הבה ונעקור אותם. [אנו אומרים:] נחיה עמם על יסוד שתי המדינות" (ופא, 30 באפריל 2021).

אבו מאזן נושא נאום בפתיחת כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית בראמאללה (ופא ביוטיוב, 30 באפריל 2018)

◀ ב-13 בדצמבר 2017 השתתף אבו מאזן בכינוס פסגה של הארגון לשיתוף פעולה אסלאמי בנושא **ירושלים** שהתקיים באיסטנבול. הכינוס התקיים על רקע החלטת נשיא ארה"ב דאז, דונלד טרמפ, להכיר בירושלים כבירת מדינת ישראל ולהעביר אליה את שגרירות ארה"ב (6 בדצמבר 2017). **בנאום שנשא אבו מאזן בפני באי הכינוס ציין כי ירושלים היא עיר פלסטינית, ערבית, אסלאמית ונוצרית וכי היא בירת מדינת פלסטין הנצחית.** לדבריו, הארץ היא ארץ לידתו של **ישו הנוצרי גם הוא פלסטיני.** עוד ציין אבו מאזן כי הם מאמינים בזכותם ובהבטחתו של אללה כי ירושלים ("העיר הקדושה הזו"), מאז שהקימו אותה היבוסים הכנענים לפני 5,000 לא הייתה ולא תהיה אלא בירת מדינת פלסטין העצמאית ותחת ריבונותה. אבו מאזן הדגיש, כי **אין מומחה גדול יותר מהיהודים בסילוף הדת וההיסטוריה** לכן הוא מפנה את מאזינו לתורה שם כתוב, לדבריו, שהכנענים (דהיינו הפלסטינים) **היו קיימים עוד לפני אברהם אבינו, וקיומם לא נפסק מאז** (ערוץ אקסטרה ניוז ביוטיוב, 13 בדצמבר 2017).

◀ **יצוין, כי כל הרעיונות האלה ורעיונות נוספים המחזקים תפיסה זו מופיעים בהרחבה בספרו של אבו מאזן "הציונות – התחלה וסוף", שנכתב ב-1977, (עם הקדמה פרי עטו של ערפאת) ופורסם במהדורה נוספת ב-2011.**

אבו מאזן נואם בפסגת הארגון לשיתוף פעולה אסלאמי בנושא ירושלים שהתקיימה באיסטנבול (ערוץ אקסטרה ניוז ביטיוב, 13 בדצמבר 2017)

ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית

◀ גם ספרי הלימוד הפלסטינים כוללים בתוכם אלמנטים רבים של שלילת זכותם של היהודים על ארץ ישראל, תוך עיוותים ואי-דיוקים היסטוריים. בבחינה שערכו חוקרי מרכז המידע של תכני קרוב לארבע מאות ספרי הלימוד ומדריכי מורים ברשות הפלסטינית **שיצאו לאור בין השנים 2013 – 2020, ומעל למאה ספרי הדרכה למורים, שהודפסו ברובם בשנת 2018** עולה, כי אחד העקרונות הבולטים בספרים אלה הוא דה-לגיטימציה של ישראל ושל עצם נוכחות היהודים בארץ ישראל, כולל הכחשת קיומם של מקומות הקדושים ליהודים בארץ ישראל. **ספרי הלימוד מכחישים בתוקף את עברה היהודי של ארץ ישראל ומכנים אותו כ"אגדות"**. כמו כן בולטת בספרי הלימוד **אי-ההכרה בירושלים כעיר קדושה ליהודים**. יצוין, כי קו טיעון זה בספרי הלימוד הוא חדש יחסית מאחר שספרי הלימוד הקודמים כללו קטעים שדיברו על ההיסטוריה היהודית בארץ בעת העתיקה.

◀ להלן מספר דוגמאות:

"...[הכובש] בנה לעצמו ישות מלאכותית השואבת את זהותה ואת הלגיטימיות לקיומה מסיפורי

מעשיות, אגדות וחזיונות שווא וניסה בשיטות ודרכים שונות ליצור עדויות חומריות חיות לאגדות

אלה, או הוכחות ארכיאולוגיות אדריכליות שיאשרו את נכונותן ואמיתותן, אך לשווא."

(השפה הערבית - המסלול האקדמי, כתיב י', חלק ב' (2019) עמ' 68)

أَرْضُهُ، وَشَرَدَ أَبْنَاءَهُ، وَنَهَبَ نَرَوَاتِهِ، وَشَوَّهَ هُوِيَّتَهُ، وَبَنَى لِنَفْسِهِ كِيَانًا مُصْطَنَعًا يَسْتَمِدُّ هُوِيَّتَهُ، وَشَرَعِيَّةَ
 وَجُودِهِ مِنْ حِكَايَاتٍ، وَأَسَاطِيرَ، وَأَخْبِلَةَ، حَاوَلَ بِأَسَالِيبَ وَطُرُقٍ شَتَّى إِجَادَ شَوَاهِدَ مَادِّيَّةَ حَيَّةٍ عَلَى
 هَذِهِ الْأَسَاطِيرِ، أَوْ أَدْلِيَّةٍ اثْرِيَّةٍ مِعْمَارِيَّةٍ، تُثَبِّتُ صِحَّتَهَا وَبِمُصَدِّقَاتِهَا، وَلَكِنْ دُونَ جَدْوَى.

"ירושלים היא עיר ערבית שאותה בנו אבותינו הערבים לפני אלפי שנים.

ירושלים היא עיר קדושה למוסלמים ולנוצרים."

(טיפוח לאומי וחברתי, כתיב ג', חלק א' (2019) עמ' 29)

الْقُدْسُ مَدِينَةٌ عَرَبِيَّةٌ بَنَاهَا أَجْدَادُنَا الْعَرَبُ مِنْذُ آلَافِ السِّنِينَ.
الْقُدْسُ مَدِينَةٌ مُقَدَّسَةٌ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمَسِيحِيِّينَ.

"...אפילו אם יחפרו האיובים בהיסטוריה שלה חפירות [ארכיאולוגיות] כוזבות וטענות חסרות בסיס ויקימו על

אדמתה מורשת מזויפת ומציאות הנתמכת ע"י כוח ועריצות..."

"...כך שהיא [ירושלים] תישאר בתודעת האומה מקודשת, מעל ומעבר לאומללות העובדה הקיימת,

הנרטיבים המעוותים, ההיסטוריות הגזולות ואחיזת הפולשים שאינם חוסכים מאמץ בזיוף ההיסטוריה, שיווק

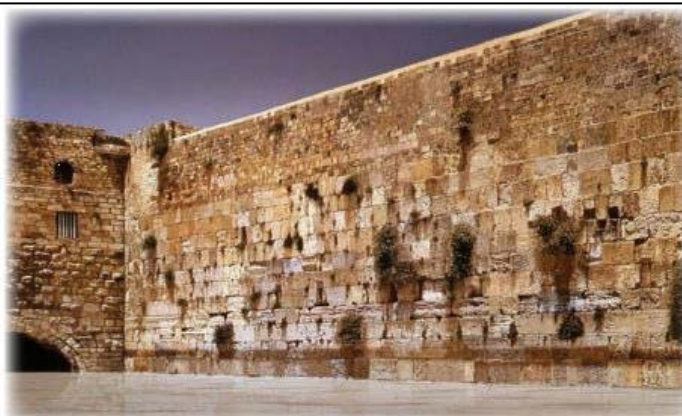
אשליות והתרת הרסן בפני כלי ההרס כדי שיעוותו את הגיאוגרפיה."

(השפה הערבית 1: עיון, דקדוק, משקלי שירה והבעה - המסלול האקדמי, כתיב י"ב (2019)
ע"ע 39, 40, בהתאמה)

وإن حَفَرَ الأعداءُ في تاريخها أُخادِيدَ كاذبة، وأدعاءاتٍ باطلة، وأقاموا فوق
ترايبها تُراثاً مُزَيَّفاً، وواقعاً مَدْعوماً بالقوة والجبروت.
ربوعها؛ لتظلّ في وعي الأمة مقدّسة تترَفَع عن بؤس الأمر الواقع، والزّوايات
المشوّهة، والتّواريخ المغتصبة، وقبضة الغزاة الذين لا يَأْلون جهداً في تزييف
التّاريخ، وتسويق الأوهام، وإطلاق العنانِ لآلات الدّمار كي تُشوّه الجغرافية،

"כותל אלבוראק": כותל אלבוראק נקרא בשם זה תוך התייחסות לאבוראק [בהמת הרכיבה השמימית בשם זה] אשר נשא [עפ"י האמונה האסלאמית] את השליח [מוחמד] במסע האיסרא והמיעראג' [מסע לילי ממכה לירושלים שממנה הועלה נביא האסלאם השמימה לאחר שקשר את אלבוראק לכותל]. כותל אלבוראק הוא חלק מהחומה המערבית של מסגד אלאקצא והוא זכות בלעדית של המוסלמים לבדם.

"(חינוך אסלאמי, כתיב ה', חלק א' (2019) עמ' 63)

حائط البراق

إضاءة: سُمِّي حائطُ البراقِ بهذا الاسم؛ نسبةً إلى البراقِ الَّذي حملَ الرّسولَ